

efter sit fri Støn at give Koncession eller ikke. Lovgivningsmagten vil altsaa ikke faa nogen Indflydelse i saadanne Spørgsmaal. Det er nemlig det der tilsigtes ved, at sidste Punktum i Paragraffen efter Vædringsforslaget under Nr. 7 skal udgaa. For øvrigt skal jeg, som sagt, overlade til det ærede Mindretal nærmere at begrunde dette Vædringsforslag. — Saa kommer der dette vigtige Spørgsmaal om Statstilskuddets Størrelse. Det er Vædringsforslaget under Nr. 8. Regeringen har jo som bekendt i Lovforslaget sat „indtil 1/4“, og det mente man under Sagens første Behandling fra flere Sider med Undtagelse af en enkelt Side var temmelig lidt. I Udvalget tænkte man i Begyndelsen at gaa op til en Tredjedel, men der var ogsaa Spørgsmaal oppe der om, hvorvidt man ikke i Stedet for en saadan bestemt Kvotadel af Banens Anlægs-kapital hellere burde sætte et fast Tilskud pr. Mil. Man kom bort derfra, fordi Tilskuddet vilde falde temmelig ulige, hvor der bygges lettere Baner, og hvor der bygges sværere, idet de sværere Baner jo ikke derved fik større Tilskud pr. Banemil end de ganske lette, hvor Tilskuddet altsaa forholdsvis blev meget større. Det kom man bort fra, men mente saa samtidig at burde forhøje Statens Bidrag, man tænkte først til en Tredjedel, men under Forhandlingerne i Udvalget viste det sig, at man fra alle Sider ønskede et noget højere Tilskud for de fattigere Egne i Landet, en Tanke, som ogsaa jeg for mit Vedkommende meget vel kunde sympatisere med. Da man nu altsaa skulde fastholde en Kvotadel som Tilskud, fandt vi det rigtigst at undtage Ekspropriationsudgiften fra den Del af Anlægskapitalen, hvorefter Statskassens Tilskud skulde beregnes. Ved at fraregne Ekspropriationsudgifterne har man tilstøttet at skaffe de ringere Egne af Landet et betydelig større Tilskud, idet naar de selv skulle afholde Ekspropriationsudgiften, det mindre Beløb, de kom til at udrede dertil end de rigere Egne, vil virke som et større Tilskud til den øvrige Del af Baneanlægget. Det er jo nemlig bekendt, at f. Eks. ved de syvste Baneanlæg have Ekspropriationsudgifterne været det dobbelte af de samme Udgifter ved de syvste Baner, f. Eks. Herning-Skjern Baner. Naar en Bane altsaa paa en saadan Egn slipper med f. Eks. 30,000 Kr. i Ekspropriationsudgifter, saa er Banen jo saa meget billigere for Egnen end for en Egn paa Fyn eller Sjælland, hvor man maatte maa give 40, 60—80,000 Kroner eller der op over til Ekspropriation. Man har altsaa holdt Ekspropriations-Udgifterne ude af dette Forslag for at give et

større Tilskud til de ringere Egne i Landet. Naar denne Udgift holdes ude, forekom det os imidlertid, at vi maatte lidt højere op med Tilskuddet for den Del af Befolkningen, der var tilbage, og vi have derfor sat Tilskuddet til 2/5. Det vil, saaledes beregnet, ikke være stort mere end 1/3 af den hele Udgift. Jeg tror saaledes, at dette Vædringsforslag er fuldt begrundet, og saa vel Vædringsforslag Nr. 8 som Nr. 9 ere jo ogsaa tiltraadte af hele Udvalget; de ere nemlig i Grunden afhængige af hinanden. — Saa er der Vædringsforslaget under Nr. 10 angaaende Statens Udbytte for det Statstilskud, som gives. Lovforslaget foreslaar, at dette Udbytte skal sættes lige med og have samme Rettigheder som de andre Bidrag, der komme dels gennem private, dels gennem Sognekommuner, Amts- og Bykommuner o. s. v. Det mente vi var ubilligt og have derfor foreslaet — ligesom vi have i adskillige andre Jærnbanelove — at Statsbidraget kun faar Udbytte i 2den Række, efter at Bidragene fra private og Kommuner have faaet deres Udbytte. Jeg tror, at dette vistnok er fuldt begrundet. Ligesaa Vædringsforslaget under Nr. 11, hvor man forlanger, at Regeringstilsynet med Banerne skal bæres af Statskassen. Saa længe Banerne blive anlagte, er det jo en Selvfølge, at Baneanlæggerne selv maa bære Udgiften ved det Tilsyn der med, som forlanges, og som nødvendigvis maa til, men det forekommer os rigtig nok, at naar dette Tilsyn skal fortsættes, efter at Banen er i Drift — og det maa det selvfølgelig — saa er det ikke mere end rimeligt, at Statskassen bestrider disse Udgifter. Det er ganske vist noget nyt over for det, der har været gældende hidtil, hvor de private Jærnbanelosselskaber jo selv bære disse Udgifter, men det er et saa ringe Offer af Staten, at man synes nok at kunne foreslaa Tinget at vedtage det. Vædringsforslaget under Nr. 12 er stillet af Mindretallet og afhænger af dette Mindretals Vædringsforslag under Nr. 5; det behøver jeg altsaa ikke at omtale. — Vædringsforslaget under Nr. 13 er nærmest en Redaktionsændring, idet denne Henviisning til § 3, 1ste Stykke, ikke godt kan staa der, naar Ekspropriationsudgiften i § 3 undrages fra at komme med ind i den Beregning, som jeg nylig har udviklet. — Ved Vædringsforslaget under Nr. 14 har man ønsket Loven af 10de Marts 1861 nævnt i Stedet for den ældre Forordning af 5te Marts 1845, der er foreslaet i Lovforslaget. Vi have gjort dette under Henviisning til Lods-ejernes Interesse. Det er efter vor Mening nødvendigt, at Lods-ejerne kunne have en